
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۴۱

وژن

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۴۱، «وزن» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «وزن» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «وزن» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۴۱
ریشه	وزن
تعداد تکرار	۲۳
تعداد مشتقات	۱۲
تعداد ریشه مرتبط	۹۶

فهرست مشتقات

۱۱. وَرَزَوْهُمْ (۱)	۸. مَوَازِينُهُ (۴)	۵. الْوَزْنَ (۱)	۳. الْمِيْزَانَ (۲)	۱. الْمَوَازِيْنَ (۱)
	۹. مَوَازِينُهُ (۲)	۶. الْوَزْنُ (۱)		
۱۲. وَرَزْنَا (۱)	۱۰. مَوْرُونَ (۱)	۷. زَنُوا (۲)	۴. الْمِيْزَانَ (۱)	۲. الْمِيْزَانَ (۶)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۷۹. مدد (۱)	۶۰. غیب (۱)	۴۰. رفع (۱)	۲۰. جیء (۱)	۱. اتی (۱)
۸۰. مدن (۲)	۶۱. غیر (۲)	۴۱. رئی (۱)	۲۱. حجب (۱)	۲. اخو (۲)
۸۱. مدین (۲)	۶۲. فسد (۲)	۴۲. سمو (۱)	۲۲. حبط (۱)	۳. ارض (۳)
۸۲. مول (۱)	۶۳. فلاح (۳)	۴۳. سوع (۱)	۲۳. حتی (۱)	۴. الله (۶)
۸۳. نیت (۱)	۶۴. قرب (۲)	۴۴. شدد (۲)	۲۴. حدد (۱)	۵. اله (۸)
۸۴. نزل (۳)	۶۵. قسط (۸)	۴۵. شعب (۲)	۲۵. حسب (۱)	۶. امن (۱)
۸۵. نصر (۱)	۶۶. قسطس (۲)	۴۶. شعيب (۲)	۲۶. حسن (۲)	۷. انس (۴)
۸۶. نفس (۴)	۶۷. قول (۳)	۴۷. شیء (۴)	۲۷. حقق (۳)	۸. انن (۳)
۸۷. نفع (۱)	۶۸. قوم (۱۱)	۴۸. صلح (۱)	۲۸. حوط (۱)	۹. اول (۷)
۸۸. نقص (۱)	۶۹. قوی (۱)	۴۹. طغو (۱)	۲۹. خردل (۱)	۱۰. اوی (۲)
۸۹. وزن (۴)	۷۰. کتب (۲)	۵۰. طغی (۱)	۳۰. خسر (۵)	۱۱. ائی (۲)
۹۰. وسع (۱)	۷۱. کفر (۱)	۵۱. ظلم (۲)	۳۱. خفف (۳)	۱۲. ابی (۲)
۹۱. وصی (۱)	۷۲. کفی (۱)	۵۲. عبد (۲)	۳۲. خلد (۱)	۱۳. بچس (۲)
۹۲. وضع (۲)	۷۳. کلف (۱)	۵۳. عثو (۱)	۳۳. خوف (۱)	۱۴. بعد (۱)
۹۳. وفی (۵)	۷۴. کلل (۱)	۵۴. عدل (۱)	۳۴. خیر (۳)	۱۵. بلغ (۱)
۹۴. وله (۶)	۷۵. کون (۴)	۵۵. عذب (۱)	۳۵. دری (۱)	۱۶. بئس (۱)
۹۵. یتم (۱)	۷۶. کیل (۷)	۵۶. عزز (۱)	۳۶. ذکر (۱)	۱۷. بین (۲)
۹۶. یوم (۵)	۷۷. لعل (۲)	۵۷. علم (۱)	۳۷. ربب (۲)	۱۸. ثقل (۵)
	۷۸. لقی (۲)	۵۸. عمل (۱)	۳۸. رسل (۳)	۱۹. جهنم (۱)
		۵۹. عهد (۱)	۳۹. رسو (۱)	

فهرست آیات

۱. {الأنعام - ۱۵} وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأُوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
۲. {الأعراف - ۸} وَالْوُزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
۳. {الأعراف - ۸} وَالْوُزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
۴. {الأعراف - ۹} وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ يَمَّا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلُمُونَ
۵. {الأعراف - ۸۵} وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
۶. {هود - ۸۴} وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَتَّقُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ
۷. {هود - ۸۵} وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
۸. {الحجر - ۱۹} وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ
۹. {الإسراء - ۳۵} وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا
۱۰. {الكهف - ۱۰} أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا
۱۱. {الأنبياء - ۴۷} وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ
۱۲. {المؤمنون - ۱۰} فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
۱۳. {المؤمنون - ۱۰} وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ
۱۴. {الشعراء - ۱۸} وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ
۱۵. {الشورى - ۱۷} اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ
۱۶. {الرحمن - ۷} وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
۱۷. {الرحمن - ۸} أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ
۱۸. {الرحمن - ۹} وَأَقِيمُوا الْوُزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ
۱۹. {الرحمن - ۹} وَأَقِيمُوا الْوُزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ
۲۰. {الحديد - ۲۵} لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ وَيَلْعَلُّمَ اللَّهُ مِنْ بَيْنُورِهِ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ
۲۱. {المطففين - ۳} وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ
۲۲. {القارعة - ۶} فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
۲۳. {القارعة - ۸} وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ